

การศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหาร

ร้อยเอกหญิง ดวงพร ศรีชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE STUDY OF SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY APPLICATION
IN DAILY LIVES OF PRE-CADET STUDENTS

Captain Tuangporn Srichai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Teaching Social Studies
Department of Curriculum, Instruction, and Educational Technology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

500414

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหาร
โดย	ร้อยเอกหญิง ดวงพร ศรีชัย
สาขาวิชา	การสอนสังคมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศรีบริวรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์อมรา รอดดารา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ลาวัณย์ วิทยาวุฒิมิกุล)

ดวงพร ศรีชัย : การศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหาร. (THE STUDY OF SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY APPLICATION IN DAILY LIVES OF PRE-CADET STUDENTS)
อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วลัย พานิช, 92 หน้า.

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหาร ในชั้นปีที่ 1 2 และ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนเตรียมทหารระหว่างด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนเตรียมทหารในชั้นปีที่แตกต่างกัน

ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนเตรียมทหารที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเตรียมทหาร ปีการศึกษา 2550 แบ่งเป็นตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 432 นาย และตัวอย่างประชากรที่ถูกสัมภาษณ์ จำนวน 24 นาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์ค่าความเที่ยงได้ 0.9106 และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ความแปรปรวนโดยใช้ One way ANOVA และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยการแจกแจงความถี่

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนเตรียมทหารนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมไปปฏิบัติมาก โดยเรียงลำดับการปฏิบัติ ดังนี้ ด้านวัฒนธรรม ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ
2. นักเรียนเตรียมทหารมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ระหว่างด้านต่างๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนเตรียมทหารในแต่ละชั้นปี มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ไม่แตกต่างกันในการดำเนินชีวิตประจำวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา ลายมือชื่อนิสิต *ดวงพร ศรีชัย*
สาขาวิชา การสอนสังคมศึกษา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *md*
ปีการศึกษา 2550

4883680227: MAJOR TEACHING SOCIAL STUDIES

KEY WORD : SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY

TUANGPORN SRICHAJ : THE STUDY OF SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY APPLICATION IN DAILY LIVES OF PRE-CADET STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. WALAI PANICH,D.Ed, 92 pp.

The purposes of this research were :

1. to study the application of sufficiency economy philosophy in daily lives of pre-cadet students in grades 1 – 3.
2. to compare the sufficiency economy philosophy performance levels of pre-cadet students on economic, social, environment and culture aspects.
3. to compare the sufficiency economy philosophy performance among pre-cadet students with different grade levels.

The samples were pre-cadet students of Pre-Cadet School in academic year 2007 which consisted of two groups: one group with 432 students answered the questionnaires and another group with 24 students were interviewed. The research instruments were a set of questionnaire with a reliability of 0.9106 and an interview form. The data from the questionnaires were analyzed by frequency distributions, percentage, mean, standard deviation and one way ANOVA and the data from interview form were analyzed by frequency distributions.

The findings of the study were:

- 1.Sufficiency economy philosophy application among pre-cadet students in general were high ,sequently from their practice as follows: culture ,social ,environment and economic aspects.
- 2.Performance on sufficiency economy philosophy application in daily lives of pre-cadet students were significantly different at .05 level when comparing in different aspects.
- 3.Sufficiency economy philosophy performance level of pre-cadet students in each grade levels were not significantly different at .05 level.

Department : Curriculum, Instruction and Educational Technology
 Field of study : Teaching Social Studies
 Academic year: 2007

Student' s signature : *Tuangporn Srichai*
 Advisor' s signature : *Walai Panich*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกตา กรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาอันมีค่า ในการให้คำแนะนำช่วยเหลือ รวมทั้งข้อเสนอแนะ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อมรา รอดดารา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ลาวัณย์ วิทยาอุทมิกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ดวงกมล สิ้นเพ็ง ดร.ปรียานุช พิบูลสรายุทธ พันเอกสมควร ทองนาค ที่กรุณาตรวจสอบ ให้คำแนะนำ แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จนเป็นเครื่องมือที่สมบูรณ์เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้บัญชาการ นายทหารกรมนักเรียน อาจารย์กองวิชา สังคมศาสตร์ทุกท่าน และนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร ที่ให้ช่วยเหลือ ร่วมมือ และสละเวลาอันมีค่า ในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดเหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ของผู้วิจัย ที่คอยห่วงใย และเป็นกำลังใจให้เสมอมา นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ในคณะครุศาสตร์ เพื่อน ๆ และน้องๆ สาขาการสอนสังคมศึกษาทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจให้กัน และกันตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง.....	8
2. ความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	12
3. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	20
4. การปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	23
5. โรงเรียนเตรียมทหารกับการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	28
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
2. ประชากรและตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	39
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

6. การนำเสนอข้อมูล.....	46
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	58
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	68
รายการอ้างอิง.....	70
ภาคผนวก.....	76
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	77
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ.....	79
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	83
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	85
แบบสอบถาม.....	86
แบบสัมภาษณ์.....	91
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	92

สารบัญตาราง

ณ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักเรียนเตรียมทหารในแต่ละชั้นปีและเหล่าทัพ	40
2	จำนวนตัวอย่างประชากรนักเรียนเตรียมทหารในแต่ละชั้นปีและเหล่าทัพ ...	41
3	จำนวนค่าร้อยละของตัวอย่างประชากรนักเรียนเตรียมทหารทั้ง 3 ชั้นปี จำแนกตามสถานภาพ	48
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหารจำแนกตามชั้นปี ในด้านเศรษฐกิจ	49
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหารจำแนกตามชั้นปี ในด้านสังคม	50
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหารจำแนกตามชั้นปี ในด้านสิ่งแวดล้อม	51
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหารจำแนกตามชั้นปี ในด้านวัฒนธรรม	52
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหารในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม	53
9	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างด้านของการนำปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหาร	54
10	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม ของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหาร	54
11	ข้อมูลเปรียบเทียบการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ประจำวันของนักเรียนเตรียมทหารจำแนกตามชั้นปี	55

ตารางที่

ญ
หน้า

12	แสดงการแจกแจงความถี่เกี่ยวกับปัจจัยและข้อเสนอแนะ ของการปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากที่สุด ในประเด็นไม่ลักขโมยหรือหยิบของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	55
13	แสดงการแจกแจงความถี่เกี่ยวกับปัจจัยและข้อเสนอแนะ ของการปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากที่สุด ในประเด็นแสดงความภาคภูมิใจในวีรกรรมของบรรพบุรุษของชาติ เมื่อมีโอกาส	56
14	แสดงการแจกแจงความถี่เกี่ยวกับปัจจัยและข้อเสนอแนะ ของการปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับค่อนข้างน้อย- ระดับไม่ปฏิบัติเลย ในประเด็นการทำบุญที่รายรับ - รายจ่ายอย่างต่อเนื่อง	57

สารบัญภาพ

๗

แผนภาพที่

หน้า

1	หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	22
---	---------------------------------	----